

Železna cesta 16, 1000 Ljubljana
T: 080 81 80
E: gp@zagovornik-rs.si

Zadeva: 0700-8/2019/
Datum: 10. 9. 2019

Zagovornik načela enakosti (v nadaljevanju: Zagovornik) na podlagi 21. člena v povezavi s 37. členom Zakona o varstvu pred diskriminacijo (Uradni list RS, št. 33/16 in 21/18 – ZNOrg, v nadaljevanju: ZVarD) in na podlagi prvega odstavka 207. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06 – uradno prečiščeno besedilo, 105/06 – ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10 in 82/13, v nadaljevanju: ZUP) na predlog konkretnega posameznika v zadevi ugotovitve obstoja diskriminacije po ZVarD zoper domnevnega kršitelja izdaja naslednjo **ODLOČBO**

1. Predlog za obravnavo diskriminacije z dne 30. 1. 2019 ter njegove dopolnitve, ki ga je vložil predlagatelj, **se zavrne.**
2. Stroški v tem postopku niso nastali.

OBRAZLOŽITEV

Zagovornik načela enakosti (v nadaljevanju: Zagovornik) je dne 30. 1. 2019 prejel e-sporočilo predlagatelja, v katerem navaja, da je iz priloženega dopisa Varuha človekovih pravic razvidno, da ga Judo zveza Slovenije (v nadaljevanju: JZS) zaradi etnične pripadnosti romski skupnosti rasno diskriminira. Pojasnjuje, da je zadevo obravnavala tudi etična komisija Olimpijskega komiteja Slovenije, ki je zadevo zaradi rasne diskriminacije odstopila v pristojno reševanje na Okrožno državno tožilstvo ter da zaradi navedenega vlaga predlog za obravnavo.

Ker iz predlagateljevega e-sporočila niso izhajali elementi, ki jih ZVarD v 36. členu predpisuje za podajo predloga za obravnavo, ga je Zagovornik pozval k dopolnitvi predloga (dokument št. 0700-8/2019/2 z dne 4. 2. 2019). Hkrati ga je seznanil, da v postopkih diskriminacije velja obrnjeno dokazno breme (40. člen ZVarD).

Predlagatelj je predlog za obravnavo dopolnil na način, da je izpolnil obrazec (predlog za obravnavo diskriminacije), ki se nahaja na spletnih straneh Zagovornika. Zagovornik je dopolnjen predlog prejel dne 12. 2. 2019. Ker predlagatelj predlogu ni priložil listinske dokumentacije, ampak jo je zaradi preobsežnosti želel osebno izročiti Zagovorniku, ga je Zagovornik pozval, da le-to na katerega od predlaganih načinov (po pošti, po e-pošti ali osebno) stori do 1. 4. 2019 (dokument št. 0700-8/2019/5 z dne 6. 3. 2019). Predlagatelj je listinsko dokumentacijo posredoval v postavljenem roku.

Predlagatelj v predlogu za obravnavo diskriminacije zatrjuje, da je s strani JZS deležen *rasne diskriminacije*, ter navaja domnevne kršitve v sedmih točkah (preprečitev zaposlitve na projektu zaradi neposredovanja dokazil glede strokovne trenerske usposobljenosti OKS, nezakoniti izbrisi iz registra JZS, zavrnitve usposabljanj, itd.). V predlogu za obravnavo diskriminacije kot okoliščine, zaradi katerih meni, da je bil diskriminiran, navede: narodnost/pripadnost, rasa ali etnično poreklo, jezik, starost,

izobrazba. Opisuje, da je judoist in član JZS od leta 1974, da je v tem času opravil številna izobraževanja oz. usposabljanja ter da je delo trenerja kakor tudi ostale funkcije v JZS opravljal neovirano ter enakopravno vsem članom in članicam JZS do dne 25. 2. 2016 – to je do sklica zbora članic JZS . Na tem sklicu je zastopal konkretno društvo , katerega je JZS predlagala v verifikacijo skupščini za sprejem novih članic. Ob tej priložnosti je predstavnik JZS , po navedbi predlagatelja, glasno ter vidno nejevoljno komentiral: “a to si ti” ter vprašal drugega predstavnika JZS: “kaj je s tem, si ga že sprejel” in odgovor je bil: “njegovo društvo je sprejel predstavnik JZS , ki ga pozna”. Odgovor slednjega : “kaj je s tem narobe. Predlagatelja poznam še kot trenerja iz določenih krajev v Sloveniji ”. Predlagatelj navaja, da je s tem predstavnik JZS zato, ker je Rom, nezakonito posegel v njegovo avtoriteto, saj naj bi ga prepoznal ko je opravljal neko specifično delo in da je bil zaradi romskega porekla odstranjen iz delovnega razmerja . Zaradi navedenega ga je po oceni predlagatelja predstavnik JZS rasno diskriminiral, kajti za vsa ostala društva ali judo klube je, kot navaja predlagatelj, postopek verifikacijske potrditve opravil brez vsakega komentarja. Predlagatelj v predlogu navaja tudi domnevno *nadlegovanje* s strani članov JZS in izrecno enega od imenovanih predstavnikov JZS , ko opisuje, kako ga je poklical predstavnik JZS in mu v telefonskem pogovoru povedal, kaj o njem govorijo drugi iz JZS in kaj o njem govori imenovani predstavnik JZS . V predlogu je predlagatelj navedel, da so konkreten primer do sedaj obravnavali Inšpektorat za šolstvo in šport, ki je prijavo po izvedenem postopku ustavil, Olimpijski komite Slovenije, ki je prijavo odstopil Okrožnemu državnemu tožilstvu , ter Varuh človekovih pravic, ki je predlagal, da prijavo vložijo pri Zagovorniku. Predlagatelj je predlagal zaslišanje štirih predstavnikov JZS.

*

Ker je predlagatelj v predlogu navedel, da so konkreten primer do sedaj obravnavali Inšpektorat za šolstvo in šport, Olimpijski komite Slovenije ter Varuh človekovih pravic, je Zagovornik na podlagi 37. člena ZVarD od Inšpektorata Republike Slovenije za šolstvo in šport (dokument št. 0700-8/2019/6 z dne 6. 3. 2019) in Olimpijskega komiteja Slovenije (dokument št. 0700-8/2019/7 z dne 6. 3. 2019) pridobil dokumentacijo in podatke v zvezi z zadevo. Odgovor Varuha človekovih pravic z dne 28. 1. 2019 pa mu je posredoval predlagatelj sam. Zagovornik se je obrnil tudi na predstavnika JZS (dokument št. 0700-8/2019/11 z dne 25. 3. 2019) ter pri njem preveril navedbe iz predloga v smislu utrditve domneve, da je bila kršena prepoved diskriminacije (40. člen ZVarD).

Iz odgovora **Varuha človekovih pravic** z dne 28. 1. 2019 izhaja pojasnilo, da Varuh človekovih pravic zaradi določbe 159. člena Ustave RS v konkretnem primeru ne more posredovati, saj je JZS pravna oseba zasebnega prava. Hkrati je Varuh ČP predlagatelja seznanil z relevantnimi določbami ZVarD ter predlagal, da razmisli, ali bi se s svojim primerom obrnil na Zagovornika.

Inšpektorat Republike Slovenije za šolstvo in šport se je odzval z dopisom z dne 11. 3. 2019 in pojasnil, da je 25. 9. 2017 prejel prijavo, da naj bi predlagatelj kršil 46. člen Zakona o športu, saj naj ne bi imel primerne usposobljenosti za strokovno delo v športu, prav tako naj bi strokovno usposobljenost v športu izkazoval s ponarejenimi listinami. V zvezi s tem je inšpektorat izvedel izredni inšpekcijski nadzor, ki se je zaključil s sklepom o ustavitvi postopka ter odstopom zadeve organom kazenskega pregona. Inšpektorat je Zagovorniku posredoval zapisnik o izrednem inšpekcijskem nadzoru, s katerim je predlagatelj že seznanjen, saj je v postopku sodeloval kot zavezanec, Sklep o ustavitvi postopka izrednega inšpekcijskega nadzora, s katerim je prav tako seznanjen, ter obvestilo PU , iz katerega izhaja, da je bila prijava inšpektorata odstopljena v nadaljnje delo Sektorju kriminalistične policije z dopisom z dne 6. 6. 2018.

Olimpijski komite Slovenije (v nadaljevanju: OKS) se je odzval z dopisom z dne 19. 3. 2019, ter pojasnil, da je predlagatelj preko spletnega portala »Žvižgavka«, ki ga je OKS vzpostavil za sporočanje nepravilnosti v športu, prijavil domnevno nepravilno ravnanje JZS. Prijavo je obravnavala komisija OKS in jo posredovala v reševanje Varuhu človekovih pravic in Okrožnemu državnemu tožilstvu . Po

prejemu dopisa odvetniške pisarne, ki zastopa JZS, so ugotovili, da komisija OKS pri svojem odločanju ni razpolagala z vsemi relevantnimi informacijami, zaradi česar so JZS pozvali k posredovanju dodatnih podatkov, ki pa jih do dne priprave dopisa (Zagovorniku) še niso prejeli.

Predstavnik JZS je bil s strani Zagovornika pozvan k posredovanju podatkov kot oseba, ki lahko potrdi ali ovrže navedbe predlagatelja in s tem potrdi ali ovrže domnevo, da je bila kršena prepoved diskriminacije. Zagovornik je pri njem z namenom preiskave domnevnega nadlegovanja kot ene od oblik diskriminacije preverjal konkretne navedbe, za katere je predlagatelj v predlogu zatrjeval, da jih je le-ta izrekel v telefonskem razgovoru, nanašale pa so se na tretje osebe. Predstavnik JZS se je odzval z dopisom z dne 1. 4. 2019 ter zatrdil, da ne imenovani predstavnik JZS ne ostali funkcionarji JZS besed, ki jih je predlagatelj navedel v predlogu, niso izrekli, prav tako je izrecno zanikal tovrstni razgovor s predlagateljem.

*

Zagovornik je predlagatelju posredoval dotedanje ugotovitve v seznanitev in izjasnitev (dokument št. 0700-8/2019/13 z dne 10. 4. 2019) ter ga ponovno seznanil s pravili dokazovanja v postopku pred Zagovornikom. Hkrati ga je Zagovornik seznanil, da iz predloga za obravnavo diskriminacije in gradiva, s katerim Zagovornik razpolaga, po njegovi oceni ne izhaja sum diskriminacije zaradi rase ali etničnega porekla, temveč do sedaj zbrani podatki kažejo na to, da so bili izbrisani in ravnanja JZS, ki se niso skladala s pričakovani predlagatelja, posledica njihovega prepričanja, da naj bi strokovno usposobljenost v športu predlagatelj izkazoval s ponarejenimi listinami, zato so sprožili tudi postopek na Inšpektoratu Republike Slovenije za šolstvo in šport, ki je prijavo odstopil v nadaljnjo obravnavo organom kazenskega pregona. Zagovornik je predlagatelja seznanil tudi, da se ni potrdila njegova navedba o domnevnem nadlegovanju s strani članov zveze in predstavnika , ki ga je izpostavil poimensko, saj je predstavnik JZS te navedbe v celoti zanikal.

Predlagatelj se je v roku odzval na posredovane ugotovitve ter jih kot neutemeljene v celoti zavrnil in navedel, da pri predlogu vztraja (dopis z dne 17. 4. 2019). Zagovorniku je očital nepravilnosti pri vodenju postopka ter to, da je zanemaril mnenje Varuha človekovih pravic. Dodatno je predlagal zaslišanje inšpektorja iz Inšpektorata RS za šolstvo in šport.

Zagovornik se je na odziv oz. dopis predlagatelja odzval (dopis št. 0700-8/2019/15 z dne 23. 4. 2019) ter ga ponovno pozval k izkazu dejstev, ki upravičujejo domnevo, da je bila kršena prepoved diskriminacije. Prav tako se je izrekel o njegovih očitkih v zvezi z postopkom, ki teče pred Zagovornikom. Zagovornik je predlagatelju pojasnil, da je v dosedanjem postopku preverjal navedbe iz predloga za obravnavo, saj se na podlagi posredovanega predloga za obravnavo dokazno breme (še) ni prevalilo na domnevnega kršitelja. V zvezi z očitkom predlagatelja, da mu ni bilo omogočeno sodelovanje pri zaslišanju prič, mu je Zagovornik med drugim pojasnil, da Zagovornik prič v tem postopku ni zasliševal. To mu je pojasnil že v dokumentu št. 0700-8/2019/13 z dne 10. 4. 2019 ko je navedel: »predstavnik JZS je bil s strani Zagovornika pozvan, kot oseba, ki lahko potrdi ali ovrže navedbe predlagatelja in s tem potrdi ali ovrže domnevo, da je bila kršena prepoved diskriminacije ...» Predstavnik JZS v tem postopku ni bil zaslišan kot priča, temveč je bil pisno pozvan na podlagi 37. člena ZVarD, kot oseba, ki lahko potrdi ali ovrže navedbe predlagatelja in s tem potrdi ali ovrže domnevo, da je bila kršena prepoved diskriminacije. Glede predlagateljevega očitka Zagovorniku (v tretjem odstavku njegovega dopisa): *»Zelo pavšalna trditev/ugotovitev, ker poimensko niti ne navedete, za katere osebe sploh gre«* je Zagovornik pojasnil, da gre za povzetek njegovih (lastnih) navedb iz predloga, kjer je poimensko navedel samo eno osebo , sicer pa je navedel, da je predstavnik JZS poklical in komentiral: *» jaz nisem tak, kot drugi iz zveze, ko rečejo, ko jebe onega cigana , kdo se bo s tabo ukvarjal, name so jezni, ker sem tvoj klub sprejel v našo zvezo. Imenovani posameznik stalno govori vsem okrog, da ste vsi cigani velike barabe, lopovi, kaj ti ja znam, da si za nič človek, da vas vse cigane v imenovanem kraju in tam okrog pozna, skratka vse najslabše govori o tebi«*. V zaključku ga ja Zagovornik ponovno

seznanil, da ker navedbe iz predloga za obravnavo in do sedaj zbrani podatki ne zadoščajo dokaznemu standardu po ZVarD (obrnjeno dokazno breme), ga poziva h konkretizaciji domnevnega nadlegovanja, ki ga je deležen in le-to podkrepi z dokazili.

Predlagatelj se je odzval z dopisom z dne 6. 5. 2019 ter prekal navedbo Zagovornika, da do sedaj zbrani podatki ne zadoščajo dokaznemu standardu po ZVarD. Med drugim je navedel, da je predlagal zaslišanja poimensko navedenih prič, ki jih Zagovornik ni izvedel, zato favorizira evidentno kršiteljico JZS. Predlagatelj je navedel, da je predlagal tudi zaslišanje inšpektorja, ki je prijavo JZS zavrnil in postopek ustavil s sklepom. Navaja, da je inšpektor na podlagi razpoložljive dokumentacije, stanja zadeve ter z vpogledom v aplikacijo ŠPAK ugotovil, da izpolnjuje vse zakonske pogoje na podlagi 46. člena Zakona o športu za delo v športu na področju juda, saj ga je v aplikacijo vpisala JZS, saj je strokovno usposobljen za treniranje judo športa, kar je tudi v njeni stvarni pristojnosti kot nosilka tega borilnega športa. Nadalje navaja, da je predložil pisno dokumentacijo, ki jo Zagovornik očitno neutemeljeno zavrača. Več kot očitno je Zagovornik enakega mnenja kot JZS ki mu zaradi romskega etničnega porekla preka strokovno usposobljenost. Vsa dokazila so bila predložena tudi inšpektorju, ki je postopek v zadevi JZS ustavil. Ponovno navede, da je v ravnanju JZS sum rasne diskriminacije prepoznal Varuh človekovih pravic pa tudi etična komisija OKS, ki je poslala poročilo o sumu storitve kaznivega dejanja z elementi rasne diskriminacije na tožilstvo, tožilka pa ga je seznanila, da bo kazensko ovadbo poslala Specializiranemu državnemu tožilstvu, ker je predstavnik JZS zaposlen na Policijski upravi v Novem mestu. Poudari, da je bil do 25. 2. 2016 enakopravno obravnavan, od tega dne dalje pa ne, ker je predstavnik JZS razkril vodstvu JZS njegovo romsko poreklo. Dopisu je priložil dodatno listinsko dokumentacijo.

Zagovornik je opravil še dodatne poizvedbe v zvezi s stanjem postopkov povezanih z zadevo in pridobil odgovore Policije, Okrožnega državnega tožilstva ter Specializiranega državnega tožilstva. Okrožno državno tožilstvo v Novem mestu je odstopilo vlogo Specializiranemu državnemu tožilstvu Republike Slovenije, ki je navedlo, da poteka predkazenski postopek, drugih podatkov pa zaradi interesa preiskave ne morejo posredovati. Policija (PU Novo mesto) pa je pojasnila, da so v zvezi s podano prijavo Inšpektorata RS za šolstvo in šport zaradi suma storitve kaznivega dejanja zoper predlagatelja podali na Okrožno državno tožilstvo v Novem mestu kazensko ovadbo.

Zagovornik je odgovore posredoval predlagatelju v izjasnitev (dokument št. 0700-8/2019/23 z dne 21. 8. 2019).

Predlagatelj se je izjasnil z dopisom z dne 26. 8. 2019 ter navedel, da prejeta dokumentacija nesporno dokazuje, da je JZS zoper njegovo integriteto z uporabo argumenta moči ravnala protizakonito zaradi rasne diskriminacije, nadlegovanja ter v prijavi navedene druge oblike nezakonitega razlikovanja, saj je v teku predkazenski postopek zaradi kaznivega dejanja kršitve enakopravnosti po 131. členu KZ-1. Glede dopisa PU Novo mesto, v katerem navaja, da je zoper njega na ODT v Novem mestu podala kazensko ovadbo zaradi suma storitve kaznivega dejanja, pojasnjuje, da ni navedeno, za katero kaznivo dejanje naj bi šlo in da zasleduje zgolj t.i. policijski protinapad, da se brani z vsemi orožji tudi z zlorabo argumenta moči z zlorabo uradnega položaja ali uradnih pravic, kar je tudi običajna policijska praksa in taktika. Pripominja, da je zoper policista iz PU Novo mesto v teku policijska preiskava, zato je posledično navedena kazenska ovadba brez navedbe, za katero kaznivo dejanje naj bi bila podana. V predmetnem odgovoru je Zagovorniku napisal, da naj bi kazensko ovadbo podal zaradi prijave Inšpektorata RS, kar pa ne drži.

Predlagatelj je Zagovorniku posredoval še e-pošto z dne 27. 8. 2019 v zvezi z nedavnim dogodkom na JZS, ko je JZS predlagatelja odjavila iz izobraževanja, ker naj bi jo blatil na strokovnem forumu in ga hkrati pozvala, naj preneha nadlegovati dve osebi, ki organizirata izobraževanja. Tudi to ravnanje dojema kot rasno diskriminacijo.

*

V 4. členu ZVarD je *diskriminacija* opredeljena kot vsako neupravičeno dejansko ali pravno neenako obravnavanje, razlikovanje, izključevanje ali omejevanje ali opustitev ravnanja zaradi osebnih okoliščin, ki ima za cilj ali posledico oviranje, zmanjšanje ali izničenje enakopravnega priznavanja, uživanja ali uresničevanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin, drugih pravic, pravnih interesov in ugodnosti. Pri diskriminaciji mora biti specifična osebna okoliščina odločilen razlog za slabšo obravnavo.

V prvem odstavku 8. člena ZVarD je *nadlegovanje* opredeljeno kot nezaželeno ravnanje, povezano s katero koli osebno okoliščino, ki ima učinek ali namen ustvarjati zastrašujoče, sovražno, ponižujoče, sramotilno ali žaljivo okolje za osebo in žali njeno dostojanstvo.

Med osebne okoliščine, skladno s 1. členom ZVarD, štejejo spol, narodnost, rasa ali etnično poreklo, jezik, vera ali prepričanje, invalidnost, starost, spolna usmerjenost, spolna identiteta in spolni izraz, družbeni položaj, premoženjsko stanje, izobrazba ali katera koli druga osebna okoliščina. Gre za prirojene ali pridobljene osebne značilnosti, lastnosti, stanja ali statuse, ki so praviloma trajno in nerazdružljivo povezani z določenim posameznikom in njegovo osebnostjo, zlasti identiteto ali pa jih posameznik ne spreminja zlahka.

Diskriminacija se lahko dogaja na različnih področjih družbenega življenja, na katerih morajo sicer po 2. členu ZVarD državni organi, lokalne skupnosti, nosilci javnih pooblastil ter pravne in fizične osebe na vseh področjih oblastnega odločanja, delovanja v pravnem prometu in pri drugem svojem delovanju oziroma ravnanju v razmerju do tretjih oseb zagotavljati varstvo pred diskriminacijo oziroma enako obravnavanje vseh oseb. Ta področja so povezana zlasti: s pogoji za dostop do zaposlitve, samozaposlitve in poklica, vključno z izbirnimi merili in pogoji zaposlovanja, ne glede na vrsto dejavnosti in na vseh ravneh poklicne hierarhije, vključno z napredovanjem; z dostopom do vseh oblik in do vseh ravni karijerne orientacije in svetovanja, poklicnega in strokovnega izobraževanja in usposabljanja, nadaljnjega poklicnega usposabljanja in preusposabljanja, vključno z delovno prakso; z zaposlitvenimi pogoji in pogoji dela, vključno s prenehanjem pogodbe o zaposlitvi in plačami; s članstvom in vključevanjem v organizacijo delavcev ali delodajalcev ali v vsako organizacijo, katere člani opravljajo določen poklic, vključno z ugodnostmi, ki jih zagotavljajo take organizacije; s socialno zaščito, vključno s socialno varnostjo in zdravstvenim varstvom; s socialnimi ugodnostmi; z vzgojo in izobraževanjem ter z dostopom do dobrin in storitev, ki so na voljo javnosti, vključno s stanovanji, in preskrbo z njimi. Pri tem je treba poudariti, da se enako obravnavanje nanaša samo na področja družbenega oziroma javnega življenja, torej na področja, na katerih posamezniki in posameznice (ali v določenih primerih tudi pravne osebe) uveljavljajo svoje pravice oziroma izvajajo dolžnosti, ter nastopajo v pravnem prometu, ne velja pa za zasebna razmerja (npr. družinska, prijateljska razmerja).

V postopkih obravnave diskriminacije velja obrnjeno dokazno breme (40. člen ZVarD). Kadar diskriminirana oseba v postopku pri zagovorniku, pristojni inšpekciji ali drugem postopku, v katerem zahteva obravnavo diskriminacije, izkaže dejstva, ki upravičujejo domnevo, da je bila kršena prepoved diskriminacije, mora kršitelj dokazati, da v obravnavanem primeru ni kršil te prepovedi, oziroma da je neenako obravnavanje dopustno v skladu s tem zakonom.

*

Zagovornik ugotavlja, da je predlagatelj vložil predlog za obravnavo diskriminacije po 5. poglavju ZVarD. Gre za upravni postopek, ki je deloma urejen v ZVarD, za vprašanja postopka, ki niso urejena z ZvarD, pa se uporabljajo določbe ZUP. Ena od posebnosti postopka obravnave diskriminacije je tudi

pravilo obrnjenega dokaznega bremena (40. člen ZvarD), na katerega je bil predlagatelj večkrat opozorjen (kot izhaja iz zgornjih navedb) in skladno s katerim mora diskriminirana oseba (predlagatelj) izkazati dejstva, ki opravičujejo domnevo, da je bila kršena prepoved diskriminacije, šele tedaj se breme dokazovanja, da ni kršil te prepovedi, prevali na kršitelja.

Zagovornik je očitke iz predloga za obravnavo diskriminacije strnil v dva sklopa. Prvi so bili očitki o domnevno diskriminatornem ravnanju JZS, ko predlagatelj domnevne kršitve navede v sedmih točkah (preprečitev zaposlitve na projektu zaradi neposredovanja dokazil glede strokovne trenerske usposobljenosti OKS, nezakoniti izbrisi iz registra JZS, zavrnitve usposabljanj, itd.) ter zatrjuje, da se mu dogajajo zaradi osebnih okoliščin: primarno zaradi romskega porekla/narodnosti/pripadnosti, v predlogu za obravnavo pa našteva tudi druge osebne okoliščine in sicer: jezik, starost, izobrazba. Ker predlagatelj z ničemer ne podkrepi domnevno slabše obravnave, ki naj bi se mu dogajala (tudi) zaradi njegovih osebnih okoliščin jezika, starosti, izobrazbe, Zagovornik v tem delu ugotavlja, da vzoročna zveza med navedenimi osebnimi okoliščinami in ravnanjem JZS ni izkazana.

Zagovornik ugotavlja, da predlagatelj okoliščin in dejstev primera skozi celoten postopek pred Zagovornikom ni predstavljal celovito in objektivno, temveč jih je izkrivljal z namenom, da bi podkrepil svoje prepričanje oz. navedbe, da so izbrisi in ravnanja JZS, ki se niso skladala z njegovimi pričakovanji, posledica njegove romske pripadnosti. V predlogu za obravnavo, ki ga je posredoval Zagovorniku, namreč ni pojasnil, da ostaja odprto vprašanje glede njegove strokovne usposobljenosti v športu zaradi tega, ker JZS meni, da naj bi predlagatelj strokovno usposobljenost v športu izkazoval s ponarejenimi listinami ter da je zato JZS zoper njega vložila prijavo na Inšpektorat. Predlagatelj je zatrjeval zgolj, da ga JZS nezakonito obravnava zato, ker je Rom. Predlagatelj je zatrjeval, da je Inšpektorat za šolstvo in šport prijavo JZS po izvedenem postopku ustavil (izhaja iz predloga za obravnavo diskriminacije), pri čemer pa ni pojasnil, da je bil razlog za ustavitev postopka to, da domnevna ponareditev dokumentov ni v pristojnosti inšpektorata. Prav tako ni navedel, da je inšpektor prijavo zoper njega zaradi domnevno ponarejenih listin odstopil policiji, kot pristojnemu organu. Predlagatelj zatrjuje, da je bil do 25. 2. 2016 v JZS enakopravno obravnavan, od tega dne dalje pa ne, ker je predstavnik JZS razkril vodstvu JZS njegovo romsko poreklo. Zagovornik to navedbo ocenjuje kot pavšalno in neizkazano, ki je ne podkrepi niti predlagatelj sam, ko opiše dogajanje na sklicu zbora članic JZS v Celju. Navede, da ga je predstavnik JZS prepoznal ter glasno ter vidno nejevoljno komentiral: "a to si ti" ter vprašal predsednika JZS: "kaj je s tem, si ga že sprejel" in odgovor predsednika je bil: "njegovo društvo je sprejel sekretar, ki ga pozna". Odgovor sekretarja: "kaj je s tem narobe. Predlagatelja poznam še kot trenerja". Predlagatelj zatrjuje, da je s tem predstavnik JZS zato, ker je Rom, nezakonito posegel v njegovo avtoriteto, saj naj bi ga prepoznal kot bivšega policijskega sodelavca in da je bil zaradi romskega porekla odstranjen iz delovnega razmerja Organov za notranje zadeve. Predlagateljjev opis dogajanja na sklicu zbora članic in njegov subjektivni zaključek, da ga je kdorkoli obravnaval slabše zato, ker je Rom, nima nobene podlage v predstavljenem dogodku, saj niti sam ne zatrjuje, da bi ga kdor koli ob tej priliki izpostavil/razkril/imenoval kot Roma. Navedba predlagatelja, da je bil od leta 1974 pa do do 25. 2. 2016, ko naj bi predstavnik JZS razkril vodstvu JZS njegovo romsko poreklo, enakopravno obravnavan, je pavšalna, predlagatelj tega z ničemer ne izkaže, prav tako pa Zagovornik ugotavlja, da je predlagatelj svoje romsko poreklo javno tudi sam razkrival že prej¹, saj je leta 2013 kot prvopodpisani nastopal v Peticiji Romov občine za izločitev občinskega romskega svetnika, kar je javno dostopno na svetovnem spletu, zato je njegova navedba, da naj bi bilo njegovo romsko poreklo razkrito šele 25. 2. 2016, po oceni Zagovornika neizkazana in v nasprotju z javno dostopnimi podatki.

Drugi sklop očitkov predlagatelja pa je se nanašal na domnevno nadlegovanje zaradi osebne okoliščine rase ali etničnega porekla – pripadnosti romski skupnosti. Te izkušnje predlagatelj ni osebno doživel,

1

http://www.crnemelj.si/doc/dokumenti/obcinski_svet/sklepi_zapisniki_10_14/zapisnik_20._redne_seje_OS_2.5.2013-za_objavo.pdf

temveč navaja, da naj bi ga o tem, kaj o njem kot o Romu govorijo "predstavnik JZS in drugi iz zveze", v telefonskem razgovoru seznanila tretja oseba.

Zagovornik je tretji osebi, v zvezi z domnevnim nadlegovanjem predlagatelja zaradi romske pripadnosti, o čemer naj bi se predlagatelj seznanil v telefonskem pogovoru z njim, na podlagi 37. člena ZVarD poslal pisni poziv, ker je preverjal, ali predlagateljeve navedbe o telefonskem razgovoru držijo, prav tako pa ga je pozval, naj pojasni, kdaj in ob kateri priložnosti se je seznanil z besedami, ki naj bi jih izrekel predstavnik JZS, ter ali ga je sam slišal izreči te besede. Tretja oseba je pojasnila, da predlagatelju nikoli ni izrekel besed, ki mu jih je Zagovornik predočil, ter pojasnil, da tovrstne izjave nikoli niso bile izrečene, prav tako pa tovrstni razgovor med njim in predlagateljem ni bil nikoli voden. Tretja oseba ni bila zaslišana kot priča, temveč je Zagovornik po prejetju predloga pri njem kot pri fizični osebi, ki je bila izrecno navedena v predlogu za obravnavo, preverjal podatke, ki so bili po oceni Zagovornika in ob upoštevanju načela sorazmernosti nujno potrebni v tem postopku (37. člen ZVarD). Zagovornik je tudi na podlagi teh podatkov tehtal verodostojnost predlagateljevih navedb, ki bi, če bi jih tretja oseba potrdila v delu, ki se nanašajo na domnevno nadlegovanje, prispevali k prealitivni dokaznega bremena na domnevnega kršitelja, čemur bi v nadaljevanju lahko sledila nadaljnja dejanja naslovnega organa v postopku ugotavljanja diskriminacije.

Predlagatelj je bil večkrat pozvan, naj svoje navedbe podkrepi z dokazili, Zagovorniku je posredoval številne listine in predlagal zaslišanje številnih prič, med drugim predsednika, podpredsednico, podpredsednika in generalnega sekretarja JZS, inšpektorja, itd. ter tudi soočenje med predlagateljem postopka in pričami, vendar po oceni Zagovornika zaslišanje predlaganih prič v ničemer ne bi doprineslo k prealitivni dokaznega bremena na domnevnega kršitelja, to je JZS, saj predlagatelj, kljub številnim svojim dopisom in posredovanim listinskim dokazom z ničemer ni izkazal dejstva, ki bi opravičevala domnevo, da je bila kršena prepoved diskriminacije.

Samo dejstvo, da ima posameznik eno ali več okoliščin, ki so pravno varovane, kot na primer rasa ali etnično poreklo, spol, starost, vera in druge osebne okoliščine, še ne pomeni, da je osebna okoliščina, samo zato ker jo posameznika ima, avtomatsko razlog za neugodno obravnavo. Predlagatelj mora izkazati vzročno zvezo, da je torej osebna okoliščina razlog za slabšo obravnavo oz. prikrajšanje, tega pa predlagatelj ni storil. Zagovornik je na podlagi 37. člena ZvarD že sam pridobil zapisnik o izrednem inšpekcijskem nadzoru (ki ga je opravil inšpektor), zato je ocenil, da zaslišanje inšpektorja v tem postopku ni potrebno, saj ni bil prisoten na JZS, kjer naj bi se predlagatelju dogajala diskriminacija. Upošteva dejstvo, da je že tretja oseba v celoti zavrnila ne samo besede, ki naj bi mu jih izrekla, ampak tudi tovrsten telefonski razgovor, je Zagovornik ocenil, da niti zaslišanje predstavnika JZS ni potrebno. Enako velja za druge predlagane priče, saj je predlagatelj svoj predlog oprl zgolj na svoje subjektivno prepričanje, da je slabše obravnavan zaradi tega, ker je Rom, zato je Zagovornik ocenil, da zaslišanje predlaganih prič in soočenje ne bi prispevalo k razjasnitvi dejanskega stanja. Številne listine, ki jih je predlagatelj posredoval Zagovorniku, potrjujejo zgolj spor med predlagateljem, ki zatrjuje, da ima ustrezno izobrazbo v športu, in JZS, ki meni, da so listine ponarejene, kar pa je po oceni Zagovornika jedro medsebojnega razhajanja. Zagovornik ni pristojen za presojo pristnosti listin, zato je iz vseh teh listinskih dokazov za ta postopek relevantno zgolj dejstvo, da sta predlagatelj in JZS v sporu zaradi domnevnega ponarejanja listin, kako pa se bo spor končal, oz. ali so listine ponarejene ali ne, pa na sam postopek pred Zagovornikom ne vpliva. Tega ne spremeni niti dejstvo, da na Specializiranemu državnemu tožilstvu zoper osumljence poteka predkazenski postopek na podlagi odstopljene prijave, ki jo je predlagatelj vložil na portal Žvižgavka. Zagovornikova obravnava predloga za obravnavo ni vezana na uvedbo ali potek kateregakoli drugega postopka ali na predhodno uporabo pravnih sredstev, zato lahko tak postopek pred Zagovornikom teče hkrati z drugimi postopki uporabe pravnih sredstev ali celo po tem, ko pobudnik že razpolaga s pravnomočno sodno odločbo civilnega ali kazenskega sodišča.

Eno od temeljnih načel ZUP je načelo proste presoje dokazov (10. člen ZUP), ki določa, da o tem, katera dejstva je šteti za dokazana, presodi uradna oseba, pooblaščenca za vodenje postopka oziroma odločanje v upravni zadevi po svojem prepričanju, na podlagi vestne in skrbne presoje vsakega dokaza posebej in vseh dokazov skupaj ter na podlagi uspeha celotnega postopka. Navedeno načelo pomeni², da uradna oseba, ki vodi postopek oziroma odloča o upravnem postopku, pri presoji dokazov načeloma ni vezana na posebna dokazna (formalna) pravila, temveč ocenjuje ter presoja po svojem svobodnem prepričanju, ali se neko dejstvo šteje za resnično ali ne.

Predlagatelj s svojimi navedbami in dokazili tako ni izkazal dejstev, ki bi opravičevala domnevo, da je bila kršena prepoved diskriminacije (vključno z eno od oblik diskriminacije, to je nadlegovanje) in na podlagi katere bi moral zatrjevani kršitelj dokazovati, da v obravnavanem primeru ni kršil te prepovedi, kot to določa 40. člen ZVarD. To pomeni, da ni izpolnil trditvenega bremena, kar je predpogoj za to, da se dokazno breme prenese na nasprotno stran. Zato je Zagovornik odločil, kakor izhaja iz 1. točke izreka te odločbe: predlog predlagatelja za obravnavo diskriminacije je zaradi neizkazanosti trditvenega bremena s strani predlagatelja zavrnil.

Skladno s prvim odstavkom 35. člena ZVarD je postopek pri Zagovorniku za stranke brezplačen, posebni stroški pa v tem postopku niso nastali. Zato je Zagovornik odločil, kot izhaja iz 2. točke izreka te odločbe.

Pouk o pravnem sredstvu:

Zoper to odločbo ni pritožbe, dovoljen pa je upravni spor. Upravni spor stranka lahko sproži s tožbo, ki jo v 30 dneh od vročitve odločbe vloži na Upravno sodišče Republike Slovenije, Fajfarjeva ulica 33, 1000 Ljubljana. Tožbo vloži neposredno pisno ali jo pošlje po pošti. Skupaj z morebitnimi prilogami jo vloži v najmanj treh izvodih. K njej mora priložiti tudi to odločbo v izvorniku ali prepisu.

Postopek vodila:

Sergeja Oštir
Samostojna svetovalka Zagovornika

Miha Lobnik
ZAGOVORNIK NAČELA ENAKOSTI

Poslano:

- predlagatelju (osebno – ZUP)
- zbirka dok. gradiva.

² Sodba in sklep Upravnega sodišča Republike Slovenije, št. II U 482/2011 z dne 11. 7. 2012, <http://sodisce.si/usrs/odlocitve/2012032113052212/>.